

VONYARCVASHEGYI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL
JEGYZŐJE

8314 Vonyarcvashegy, Kossuth út 42.
Tel.: 83/348-033., KRID: 608169349
E-mail: jegyzo@vonyarcvashegy.hu

E L Ő T E R J E S Z T É S

Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
2022. október 27-ei soros nyilvános képviselő-testületi ülésére

Az előterjesztést készítette: dr. Tüske Róbertné jegyző,
Hetesiné Varga Edit adóügyi ügyintéző,
Budai Krisztina adóügyi ügyintéző.

Tárgy: Tájékoztató a 2022. évi adóbevételek alakulásáról.

Tisztelt Képviselő-testület!

Törvényi felhatalmazás alapján, az önkormányzat képviselő-testülete rendelettel vezethet be helyi adót az illetékességi területén, Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzata a helyi adókról szóló 20/2016. (XI. 25.) önkormányzati rendeletével (a továbbiakban: Ör.) alkotta meg a helyi adózás szabályait.

Az adóhatósági feladatokat az önkormányzat jegyzője látja el.

Az önkormányzati adóhatóság által kezelt adók 2022. évben:

- gépjárműadó,
- termőföld bérbeadásából származó jövedelem adója,
- építményadó,
- helyi iparüzési adó,
- idegenforgalmi adó,
- talajterhelési díj.

A gépjárműadó, a termőföld bérbeadásából származó jövedelem adója és a talajterhelési díj nem helyi önkormányzati rendelettel bevezetett adó, azok magasabb szintű jogszabállyal szabályozott adók.

1. Gépjárműadó

Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2020. évi CXVIII. törvény 101. §-a alapján 2021. január 1-jétől az állami adóhatóság (a továbbiakban: NAV) vette át a gépjárműadóval kapcsolatos feladatokat az önkormányzati adóhatóságoktól. Az adóelőírásokat tartalmazó határozatokat 2021. évtől a NAV postázta az érintetteknek, fizetési kötelezettségüket a NAV számlájára kell teljesíteni. A 2021. január 1-jét megelőző időszakra eső gépjárműadó ügyekben továbbra is az önkormányzati adóhatóság az illetékes.

2022. évben az alábbi feladatok jelentkeztek a gépjárműadó vonatkozásában:

- A 2021. évi gépjárműadó utalásról az éves adatszolgáltatás teljesítése, a Magyar Államkincstár által üzemeltett ÖNEGM rendszerben (Önkormányzati Előirányzat – Gazdálkodási Modul) 2022. január 21-i határidővel.
- 2022. január 1-től a NAV Belföldi gépjárműadó bevételi számla helyett, tévesen az Önkormányzat gépjárműadó számlájára érkező utalások, befizetések, feljegyzés alapján történő visszautalása.

2. Termőföld bérbeadásából származó jövedelem adója

A termőföld bérbeadásából származó jövedelem adóztatását a jövedelemadó törvény szabályozza. A termőföld haszonbérbeadása azt jelenti, hogy a magánszemély tulajdonos, vagy haszonélvező egy vagy több évre, írásban kötött megállapodás alapján, bérleti díj ellenében mező-, erdőgazdasági, illetve halászati hasznosításra adja a földterületet bérbe. A termőföld és más ingatlan bérbeadásból származó bevételnek az egésze jövedelemnek számít, amely után az adó mértéke 16 százalék.

Ez a jövedelem adómentes akkor, ha a haszonbérbeadás határozott időre kötött megállapodás (szerződés) alapján legalább 5 évre szól.

Az adót a kifizető köteles levonni és a termőföld fekvése szerint illetékes önkormányzathoz megfizeti. Ilyen adókötelezettséget 2022. szeptember 30-ig 0 fő teljesített, így ebből a forrásból az önkormányzatnak 0 Ft bevétele keletkezett.

3. VAGYONI TÍPUSÚ ADÓK

Építményadó

Az Ör. alapján adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő építmények közül a lakás és a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész.

Az adó alanya az, aki a naptári év első napján az építmény tulajdonosa. Több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok. Amennyiben az építményt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, az annak gyakorlására jogosult az adó alanya.

Az adó alapja az építmény m²-ben számított hasznos alapterülete.

Az adó mértéke:

- lakóépület, egyéb nem lakás céljára szolgáló épület, építmény után 400 Ft/m²,
- kereskedelmi egység és szállásépület esetén 600 Ft/m².

Valamennyi lakás esetében a tulajdonos és a Polgári Törvénykönyv szerinti közeli hozzátartozók, valamint az élettárs után személyenként 40 m² mentesség jár a hasznos alapterületből maximum a lakás, lakóház hasznos alapterületének 80 százalékáig, ha azt saját maga, vagy egyenes ági rokona életvitelszerű lakhatás céljára használja.

Nem terjed ki a mentesség, ha a vállalkozó a lakóházát üzleti célra használja.

Az építményadó 2020. január 1-jei mértékváltozása miatt határozatban kellett értesíteni az adózókat a módosult fizetési kötelezettségükről, ezért a félévi értesítőket az elektronikus ügyintézés és bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9.§ (1) bekezdésében foglaltak értelmében valamennyi vállalkozás ügyfélkapujára, illetve cégkapujára kapott meg, a magánszemélyeknek pedig postai úton került kézbesítésre. Ettől az évtől kezdődően évente egy alkalommal kerül kiküldésre az egyenlegértesítő, így szeptemberben külön levelet már nem kapnak az adózók.

Az elmúlt évhez hasonlóan az iratok előállítása, valamint a hozzájuk kapcsolódó csekkek elkészítése és kipostázása nem a hivatalban történt, azt megállapodás alapján vállalkozó végezte.

Jelenleg az építményadó hatálya alá 2.939 adózó tartozik és 3.603 db adótárgy van nyilvántartva. Év közben a mai napig 381 db változás (adás-vétel, öröklés stb.) feldolgozására került sor. A tapasztalatok szerint az idén is folyamatos az ingatlanok adás-vétele, így a feladatok folytonossága nem szűnik meg.

Jelenleg 10.968.194 Ft adóhátralék van nyilvántartva, mely 402 adózó tartozása (összes adózó 13,6 %-a). A hátralékok egy része behajthatatlan követelés, ami megszűnt cégek tartozásaiból adódik össze és amelyek eltörlésére csak a 4 év elévülési időt követően van lehetőség valamennyi adónem esetében. A tartozások másik része abból adódik, hogy sokan elfelejtették fizetési kötelezettségüket, mivel nem került kiküldésre második félévi értesítő. Túlfizetésként 3.850.578 Ft van nyilvántartva.

Az idei évben elkezdődött az építményadó átfogó felülvizsgálata a nyilvántartásban szereplő adatok egyeztetésével és a helyszínen történő ellenőrzésével. Első körben 55 olyan ingatlantulajdonost szólítottuk fel (esetenként 5 évre visszamenőleg) adatbejelentés benyújtására, akik egyáltalán nem adóznak. Ezt követően kerül sor a nyilvántartásban szereplő építmények hasznos alapterületeinek felülvizsgálatára. Ebben segítségül szolgál a 2022. évi alaptérkép és az Orto Foto rendszere, valamint helyszíni szemle során lehet kiszűrni legjobban az épületek bővítését, a be nem vallott tetőtereket.

4. KOMMUNÁLIS JELLEGŰ ADÓK

Idegenforgalmi adó

Az Ör. alapján adókötelezettség terheli azt a magánszemélyt, aki nem állandó lakosként az önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltölt.

A település vonatkozásában az adó alapja a megkezdett vendégéjszakák száma, az adó mértéke 450 Ft/fő/vendégéjszaka.

Jelenleg 334 szálláshely-üzemeltetési engedély van a községben (2021. ugyanezen időszakában 340 db volt). Ebben az évben is sok idős szállásadó szüntette meg engedélyét, mert úgy érezték, nem tudnak eleget tenni az előírt adatszolgáltatási kötelezettségnek a Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központ informatikai rendszerében.

A nyári hónapokban 2 fő idegenforgalmi ellenőr dolgozott, akik a korábbi években megszüntetett és az engedéllyel rendelkező szállásadókat egyaránt ellenőrizték.

A szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának részletes feltételeiről és a szálláshely-üzemeltetési engedély kiadásának rendjéről szóló 239/2009. (X.20.) Korm. rendelet értelmében szálláshely-üzemeltetési tevékenység csak olyan szálláshelyen folytatható, amely megfelel a szálláshely-minősítő szervezet elektronikus felületén közzétett, az adott szálláshelytípusra vonatkozó követelményeknek. A minősítési tevékenységet a Magyar Turisztikai Minőség-tanúsító Testület Nonprofit Kft. látja el. 2022. évben új szálláshely-üzemeltetési tevékenység bejelentése esetén a kérelemhez már csatolni kellett a szálláshelykezelő szoftver meglétét igazoló dokumentumot (NTAK regisztráció), valamint a szálláshely-minősítő szervezet által kiadott dokumentumot.

2022. szeptember 30-ig 23.472.730 Ft idegenforgalmi adó befizetésére került sor. Év végéig további bevétellel számolhat az önkormányzat a bevallások és a befizetések ellenőrzését követően.

Az adóellenőrzés 2022. évi tapasztalatai:

- Az idegenforgalmi adóellenőrzés az idei évben már május 15. napjától megindult a felkészülési időszakkal, a helyszíni ellenőrzésekre június 1. napjától került sor. Az ellenőrök kerékpárral és gyalog járták végig a települést.
- Az adóellenőrzésnek nem feltétlenül a bírságolás volt a célja, hanem inkább új engedélyek kiadása, valamint az idegenforgalmi adó befizetésének az ösztönzése. A szállásadók elmondása alapján az idei évben kevesebb vendég foglalt szállást, mint tavaly, a vendégek többségében magyar vendégek voltak, és átlagban 3-4 napot töltöttek a településen.
- A szállásadók az idei évben is nehezményezték a rengeteg adminisztrációt, azt, hogy az NTAK rendszer bevezetése mellett a vendégkönyvet is vezetniük kell. Ez főként azon szállásadó és nyaraló tulajdonosokat érintette, akik nem tartózkodtak folyamatosan az ingatlanokban. Sok olyan szálláshely volt, ahol a vendégkönyv nem volt megtalálható a helyszínen, mert a szállásadó saját magánál tartotta különböző okok miatt, ilyenkor az adóellenőrök telefonon felvették a szállásadóval a kapcsolatot és egy megbeszélte időpontban találkoztak, amikor is a vendégkönyv ellenőrzést elvégezték, és felhívták a figyelmet a szabályok pontos betartására. A szezon kezdetén a nem hitelesített vendégkönyvek száma 62 db volt, amely a szezon végére lecsökkent 5 db-ra. A vendégkönyv vezetése – a tapasztalatok alapján – jelentősen növeli az ellenőrzések hatékonyságát az idegenforgalmi adó vonatkozásában, azonban központi jogszabályi rendelkezés alapján a vendégkönyv 2023. január 1-jétől kivezetésre kerül.
- Idei évtől bevezetésre került a mobil okmányolvasó minden szálláshely számára, ami a szállásadóknak okozott problémát, főleg a nyaralótulajdonosoknak, mivel ők általában nem tartózkodnak a szálláshelyen a vendég megérkezésekor.
- Előfordult olyan szálláshely, amely még nem regisztrált az NTAK rendszerben, volt olyan, amely az NTAK rendszerben naprakész volt, viszont a vendégkönyvet nem vezette, ilyen esetben az adóellenőrök felvilágosítást adtak, hogy a hiányosságokat milyen módon lehet pótolni.
- Sok esetben találkoztak az ellenőrök olyan szálláshelyekkel, ahol nem volt sem vendégkönyv, sem NTAK regisztráció, sem okmányolvasó, de a vendégkönyvet naprakészen vezették. Ebben az esetben az ellenőrök tájékoztatást adtak a regisztráció menetéről, illetve az okmányolvasó használatáról.

- Az adóellenőrök az ellenőrzés során gyakran tapasztalták, hogy az ingatlan tulajdonosok elmondásuk szerint csak rokonokat, családtagokat, ismerősöket szállásoltak el. Az ellenőrök minden esetben felhívták a figyelmet, hogy az ismerősök, barátok esetében is fennáll az idegenforgalmi adó fizetési kötelezettség. A személyes ellenőrzések hatására és a korábbi évek gyakorlata szerint 22 olyan szállásadó nyújtott be bevallást és fizette meg az idegenforgalmi adót, akik szálláshely-üzemeltetési tevékenységet nem folytatnak, de barátokat, ismerősöket szállásoltak el.
- Internetes adatgyűjtés alapján több olyan szállásadó került felderítésre, akik nem rendelkeztek szálláshely-üzemeltetési engedéllyel, azonban a szállást hirdették.

Véleményem szerint az ellenőrzések során a következetesség, a nagyfokú tudatosság és az informatikai rendszerekből kinyert adatok célzott elemzése kell, hogy jellemezze a jövőben az ellenőrzések gyakorlatát, amellyel növelhető lesz az adózók jogkövetési hajlandósága.

A jövő évben kiemelt feladat lesz az ellenőrzés területén az ellenőrzés módszerének kialakítása és működtetése, mivel a vendégkönyv vezetése 2023. január 1-jétől kivezetésre kerül. Vélhetően az elektronikus alkalmazások használata és az e-ellenőrzés fog előtérbe kerülni, amely feltételezi majd olyan adóellenőrök foglalkoztatását, akik informatikai ismeretekkel rendelkeznek.

5. HELYI IPARÚZÉSI ADÓ

A helyi iparüzési adó alanya a vállalkozó, adóköteles az önkormányzat illetékességi területén végzett iparüzési tevékenység. Az adó mértéke az adóalap 2 %-a.

A helyi iparüzési adó alanya a vállalkozó, adóköteles az önkormányzat illetékességi területén végzett iparüzési tevékenység. **Az adó mértéke az adóalap 2 %-a.**

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén végzett **vállalkozási tevékenység** (továbbiakban iparüzési tevékenység).

Adóköteles iparüzési tevékenység: a vállalkozó e minőségben végzett nyereség- illetve jövedelemszerzésre irányuló tevékenysége.

Adóalany a vállalkozó: a gazdasági tevékenységet saját nevében és kockázatára haszonszerzés céljából, üzletszerűen végző

- a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott egyéni vállalkozó,
- a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott mezőgazdasági őstermelő, feltéve, hogy őstermelői tevékenységéből származó bevétele az adóévben a 600.000 forintot meghaladja,
- a jogi személy, ideértve azt is, ha az felszámolás vagy végelszámolás alatt áll,
- egyéni cég, egyéb szervezet, ideértve azt is, ha azok felszámolás vagy végelszámolás alatt állnak.

A vállalkozó **állandó jellegű iparüzési tevékenységet végez** az önkormányzat illetékességi területén, ha ott székhellyel, telephellyel rendelkezik, függetlenül attól, hogy tevékenységét részben vagy egészben székhelyén (telephelyén) kívül folytatja.

Az adóalanyok 2021. január 1-jétől nem az önkormányzati, hanem kizárólag az állami adóhatóságon keresztül kötelesek benyújtani a helyi iparüzési adóbevallásukat.

Az adózó a helyi iparüzési adóról szóló adóbevallási kötelezettségét és az adóelőlegről szóló bevallási kötelezettségét kizárólag az állami adóhatósághoz elektronikus úton, az állami adóhatóság által rendszeresített elektronikus nyomtatványon, az állami adóhatóság hatáskörébe tartozó adókról szóló bevallások benyújtására vonatkozó rendelkezések értelemszerű alkalmazásával teljesítheti.

Az egyéni vállalkozónak nem minősülő magánszemély iparüzési adóalany az iparüzési adóbevallási nyomtatványt papíralapon is benyújthatja.

A helyi iparüzési adóból származó bevétel teljes egészében önkormányzati bevétel.

A helyi adókról szóló 1990. évi CV. törvény 2022. január 1-jétől hatályba lépett módosítása értelmében a mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősülő vállalkozóknak (KKV vállalkozók) a 2022. évben végződő adóévben a helyi iparüzési adó mértéke 1 százalék, amennyiben a 2022. évben végződő adóévben alkalmazandó önkormányzati rendeletben megállapított adómérték több mint 1 százalék. Azon KKV vállalkozó, amelyik 2021. évben nem tett nyilatkozatot az adott székhely, telephely szerinti önkormányzati adóhatósághoz, lehetősége volt arra, hogy az adómérséklés igénybevétele céljából 2022. február 25-ig azt pótolja. Az önkormányzat a meg nem fizetett előlegeknek megfelelő összegű vissza nem térítendő költségvetési támogatásra jogosult.

Iparüzési adó nyilvántartásban 605 adózó szerepel.

Az iparüzési adó tartozás esedékes összege 9.401.479 Ft. A hátralék közel fele a 2022. szeptember 15-ig esedékes nagyobb összegű adóelőleg részleteket tartalmazza, mely tételek behajtására a szükséges intézkedés megtörtént. Itt is vannak behajthatatlan tételek, melyek szintén a már felszámolt vagy felszámolás, végelszámolás, illetve kényszertörlesztés alatt álló vállalkozások tartozásai (elévült tételek: 393.121 Ft.) Hátralékkal 148 adózó rendelkezik (az összes adózó 24,4 %-a). 2016-2021. évekre vonatkozóan ez évben lett felszólítva HIPA bevallás vagy változás-bejelentés benyújtására, szeptember végéig megközelítőleg 60 vállalkozó tett eleget kötelezettségének a felhívások eredményeként a korábbi évekre szóló bevallásokból 2.218.275 Ft folyt be az önkormányzat számlájára, 828.464 Ft összegű tartozásra jelenleg három inkasszó benyújtása van folyamatban.

Iparüzési adóban 2.895.341 Ft túlfizetés van nyilvántartva. A vállalkozások sok esetben nem igénylik vissza az elszámolások során keletkező túlfizetést, hanem a következő időszaki adóelőleg/adó megfizetésére használják fel.

6. Talajterhelési díj

A környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény 11. §-a alapján a talajterhelési díjfizetési kötelezettség azt a kibocsátót terheli, aki a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá és helyi vízgazdálkodási hatósági, illetve vízjogi engedélyezés hatálya alá tartozó szennyvízelhelyezést, ideértve a zárt szennyvíztározót is alkalmaz.

A talajterhelési díj mértékét a talajterhelési díj meghatározott alapja, az egységdíj, valamint a település közigazgatási területére vonatkozó területérzékenységi szorzó határozza meg.

A talajterhelési díj alapja a szolgáltatott, vagy egyedi vízbeszerzés esetében a méréssel igazolt felhasznált, illetve mérési lehetőség hiányában az átalány alapján meghatározott víz mennyisége, csökkentve a külön jogszabály szerinti locsolási célú felhasználásra figyelembe vett víz mennyiségével.

A talajterhelési díj egységdíjának mértéke: 1.200 Ft/m³.

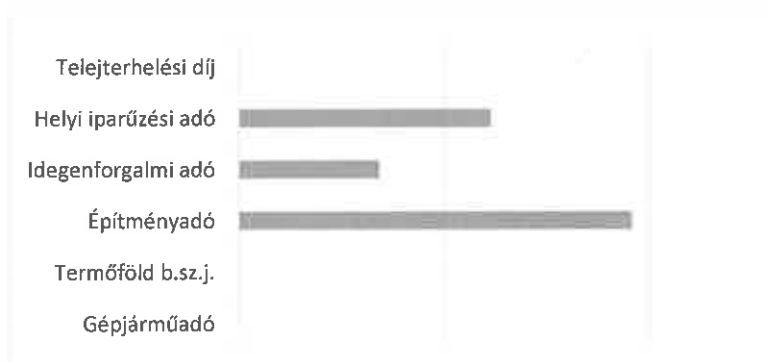
A talajterhelési díj vonatkozásában a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. által kiadott fogyasztói lista alapján 17 ingatlantulajdonos került megkeresésre talajterhelési díj megfizetésével kapcsolatban. A felszólítást követően 7 adózó tett bevallást, melynek következtében 464.400 Ft folyt be az önkormányzat számlájára.

3 fő adózó a megadott határidőig nem nyújtott be bevallást, a többi ingatlan tulajdonosa időközben rákötött a csatornahálózatra, vagy vízfogyasztás kizárólag az ingatlanon folyamatban lévő építkezés és a telken elhelyezett gyümölcsfák, dísznövények öntözése céljából történt. Abban az esetben, ha az ingatlan műszakilag nem csatlakoztatható a kiépített szennyvízrendszerre, mentesül a díj megfizetése alól.

Az adóztatás alakulásának összefoglaló adatai (2022. január 1-től 2022. szeptember 30-áig)

ADÓNEM	2022. évi terv	2022. évi teljesítés	2022. évi teljesítés/terv	2021. évi adóbevétel	2020. évi adóbevétel
ÉPÍTMÉNYADÓ	80.000.000 Ft	79.382.477 Ft	99,2 %	80.215.012 Ft	80.375.842 Ft
IPARÚZÉSIADÓ	30.000.000 Ft	40.411.925 Ft	134,7 %	38.883.000 Ft	59.157.730 Ft
GÉPJÁRMŰADÓ	-	-	-	-	78.740 Ft
IDEGENFORGALMI ADÓ	20.000.000 Ft	27.885.785 Ft	139,4	25.109.265 Ft	27.354.900 Ft
TALAJTERHELÉSI DÍJ	100.000 Ft	464.400 Ft	154,8 %	237.600 Ft	316.800 Ft
KÉSEDELMI PÓTLÉK, BÍRSÁG	100.000 Ft	863.663 Ft	863,6 %	1.083.143 Ft	470.132 Ft
ÖSSZESEN:	130.200.000 Ft	149.008.250 Ft	114,4 %	145.528.020 Ft	167.754.144 Ft

Adóbevételek aránya:

Adóztatási eljárás

Az adófizetési morál, az adózási szabályok betartása megfelelő szinten mozog, az adózók a törvényi szabályokat, a határidőre vonatkozó szabályokat, a bevallások pontosságára, adattartalmára vonatkozó szabályokat legtöbb esetben betartják, és ez nagymértékben segíti a feladatok pontos ellátását.

Azon adózók részére, akik a fizetési határidőig nem teljesítették befizetéseiket, 2022. október végén felszólítások kerülnek kiküldésre, hogy a hátralékok összegét tovább lehessen csökkenteni. Nem fizető adózóinkkal szemben november hónapban végrehajtási eljárás lefolytatására kerül sor, melynek keretében többek között:

- bankszámla inkasszálására,
- munkabér, egyéb jövedelem letiltására,
- ingatlanra történő jelzálogjog bejegyzésére,
- mulasztási bírság kiszabására

kerül sor.

A kieső adóbevételek pótlását, illetve az adóbevételek lehetőség szerinti emelését az adózói kör kiszélesítésével, jogkövető adóvizsgálatokkal, bevallás utólagos ellenőrzésével, az építményadó adatbejelentésekben bevallott hasznos alapterületek ellenőrzésével, és végrehajtási eljárások rendszeres folytatásával kívánjuk elérni.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni szíveskedjék.

HATÁROZATI JAVASLAT:

Vonyarcvashegy Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2022. évi adóztatás helyzetéről szóló tájékoztatót megtárgyalta, azt elfogadja.

Határidő: 2022. december 31.

Felelős: dr. Tüske Róbertné jegyző.

Vonyarcvashegy, 2022. október 17.

Tisztelettel:

dr. Tüske Róbertné
dr. Tüske Róbertné
jegyző